

Obec, ve které bydlím

Zpracovala: Mgr.Olga Tejkalová, ZŠ Lysice, I.st.ZŠ

1. Anotace:

Projektová práce Vesnice či město, ve kterém bydlím je vypracována v hodinách prvouky. Je součástí učiva Místo kde žijeme. Navazuje na učivo z první a druhé třídy, kde se žáci seznámili s učivem a obcí, ve které je jejich škola. Je několikahodinový, součástí je vlastní získávání informací . Učitelem je též ukázána možnost vyhledávání informací na internetu. Projekt vychází ze znalostí dětí o místě, ve kterém bydlí. Dále se zaměřuje na získávání nových informací, třídění těchto informací a závěrečném estetickém vyznění projektové prezentace na tablu. Děti jsou rozděleny do skupin podle místa svého bydliště. Úkoly jsou plněny společně ve skupině, součástí je i ústní prezentace s názvem Co bych řekl kamarádovi z dalekého města o své vesnici.

2. Cílová skupina:

Projekt vytvářeli žáci třetího ročníku. Tito žáci se setkali s „velkým“ projektem poprvé, proto je nutné děti důkladně vést a jejich práci důsledně sledovat. V žádném případě se nesmí jednat o „domácí práci“, kdy učitel zadá úkol a vlastně rodiče žákům projekt vytvoří. Doposud žáci byli zvyklí vypracovávat tzv. miniprojekty, které se týkaly spíše hodinové práce. Též už mají za sebou projekt Naše škola, na kterém pracovala celá třída společně.

3. Cíle:

1. získat nové informace nejen o svém bydlišti (vlastní práce), ale i o okolních vesnicích (práce ostatních spolužáků)
2. Vedeme žáky ke vzájemné spolupráci ve skupinách
3. Učíme žáky vyhledávat nové informace, tyto informace třídit
4. Žáci si vyzkouší prezentaci své práce před třídním kolektivem
5. Žáci si zkusí hodnotit práci druhých a své hodnocení odůvodnit.

4. Ukázka ŠVP ZŠ Lysice

Obsah vyučovacího předmětu Prvouka je členěn do 5 tématických celků, které jsou shodné ve všech ročnících. Jsou to : Místo, kde žijeme , Lidé kolem nás, Lidé a čas, Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví. Obsah učiva se spirálově rozšiřuje. Učivo je také rozděleno na dvě úrovně. První je závazná pro všechny žáky, druhá je rozšiřující a je nepovinná. Umožňuje nadaným žákům získávat další informace, které rozvíjí základní znalosti žáků.

V předmětu jsou využívány, kromě běžných metod, i metody práce zaměřené na samostatnou práci žáků, na práci ve skupinách, na činnostní charakter učení, na jednoduché krátkodobé projekty.

Výchovně vzdělávací postupy v tomto předmětu směřují k utváření těchto klíčových kompetencí :

Kompetence k učení

- vyhledává a třídí informace a využívá je v procesu učení
- experimentuje a pozoruje, získané informace porovná a vyvozuje z nich závěry (s pomocí pedagoga)
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení

Kompetence sociální a personální

- spolupracuje ve skupině
- podílí se s pedagogy na vytváření pravidel v týmu
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- v případě potřeby požádá o pomoc
- přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě ve třídě

Kompetence občanské

- rozhoduje se v jednoduché dané situaci, podle svých možností poskytne účinnou pomoc
- je si vědom svých práv a povinností ve škole, respektuje školní řád a úmluvu třídy

Kompetence k řešení problémů

- vnímá jednoduché problémové situace ve škole i mimo ni
- vyhledá jednoduché informace vhodné k řešení problému, nenechá se odradit případným neúspěchem
- samostatně řeší velmi jednoduché problémy (nebo pod dohledem pedagoga)

Kompetence komunikativní

- jednoduše formuluje a vyjadřuje své myšlenky v ústním projevu
- naslouchá promluvám druhých, vhodně na ně reaguje
- užívá informační a komunikační prostředky (encyklopedie, výukové programy na CD-R)

1. - 3. ročník

žák je v předmětu veden k	rozpracované výstupy v předmětu	učivo	možné evaluační nástroje	poznámky (možné formy a metody práce, průřezová témata, mezipředmětové vztahy...)
		Místo, kde žijeme		
☐ objevování nových skutečností, k radosti a uspokojení z objevování a dosaženého výsledku ☐ utváření pracovních návyků v jednoduchém samostatném i týmovém experimentování ☐ rozšiřování slovní zásoby v osvojovaném tématu	<p>1.ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ umí správně přecházet na přechodu pro chodce ➤ orientuje se v prostorách školy (šatny, třída, ŠD, ŠJ, tělocvična) ➤ trefí na autobusovou zastávku ➤ zvládá bezpečný příchod a odchod ze školy ➤ pozná státní vlajku ČR <p>2.ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ zná a používá bezpečnou cestu do a ze školy ➤ respektuje dopravní značky vyskytující se v okolí školy ➤ ví, jak se chovat na přechodu pro chodce (i světlý) ➤ orientuje se v prostorách školy (učebny 1. stupně, ředitelna, sekretariát, školní knihovna) ➤ pozná státní vlajku a hymnu <p>3.ročník</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v členění domu, bytu ➤ zná a napíše svou plnou adresu a telefonní číslo ➤ chrání svoje osobní údaje před cizími lidmi ➤ ovládá základní pravidla silničního provozu z pohledu chodce a dodržuje je ➤ rozčlení dopravní značky do základních skupin ➤ zná důležitá telefonní čísla (150, 155, 158) ➤ orientuje se v místě svého bydliště a okolí školy ➤ vytvoří jednoduchý orientační plánec 	<p>1. úroveň</p> <p>♦ Domov</p> <ul style="list-style-type: none"> - místo, kde bydlím - bydliště, adresa, telefon; dům – jeho označení, členění, byt - okolí bydliště, nejbližší ulice, parky, náměstí, významné budovy, místo pro hry, nejbližší stanice hromadné dopravy, pošta, zdravotní zařízení, obchod - popis domova a jeho okolí - důležitá telefonní čísla – 150, 155, 158 <p>♦ Škola</p> <ul style="list-style-type: none"> - vstup do školy - nové vztahy - učení – základní činnosti ve škole, pomůcky, vhodné oblečení - prostory školy a její funkce - školní řád, jak je škola organizována - rozvrh hodin, přestávky, volné dny, prázdniny, stravování, pohyb v prostorách školy - bezpečná cesta do školy a ze školy, činnost chodce v silničním provozu - poznávání prostorů školy, orientace ve škole a v nejbližším okolí <p>♦ Obec, místní krajina</p> <ul style="list-style-type: none"> - název obce, její části, poloha obce v krajině, směry do soused. obcí - označení obce, centrum, význačné orientační body v obci - minulost a současnost obce - významná místa v obci - životní prostředí v obci - základní orientace v obci, poznávání významných míst - vytváření jednoduchých orientačních náčrtků obce - dopravní značky <p>♦ Okolní krajina</p> <ul style="list-style-type: none"> - krajina v obci, typ krajiny – rovina, pahorkatina, hory - povrch krajiny – tvárnost krajiny, vodní toky a plochy, 	<ul style="list-style-type: none"> • pozorování žáka - při samostatné práci s plánkem, při praktické činnosti • písemné práce - ověření, jak žák zvládl dovednost pracovat s plánkem okolí školy, dopravní testy, pracovní listy, didaktické testy ověřující dílčí dovednosti • analýza prací žáka - úroveň zpracování vlastního projektu, samostatná práce žáka • autoevaluace - uvnitř skupiny, jak se jednotliví žáci zapojili, co se zdařilo a co ne • projekt - krátkodobý - plánec okolí školy + dopravní značky 	<p>formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - práce ve třídě - vycházka do vesnice - knihovna místní - informační centrum - okolí bydliště <p>metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - exkurze - vycházka do okolí školy - pozorování okolí školy - školní výlet - beseda - samostatná práce ve dvojicích - samostatná práce ve skupinách - vyhledávání informací ve školním informačním centru - beseda s významnými lidmi - partnerské vyučování - práce s plánkem - práce s mapou (seznámení) - práce s kronikou - křížovky a doplňovačky <p>průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> - environmentální výchova – jednání lidí ve vztahu k životnímu prostředí - výchova demok. občana – vlast - myšlení v evropských a globálních souvislostech – ČR stát Evropy, - mediální výchova – kultura, zpracovávat informace z tisku, televize atd. - multikulturní výchova – naše vlast, <p>mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> - český jazyk – čtení zajímavých

	<p>obce</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v síti obchodů v obci, zvládá komunikaci s prodávacem ➤ pozná rozdíly mezi městským a vesnickým prostředím ➤ pojmenuje hlavní světové strany a určí je pomocí některých přírodních úkazů ➤ rozliší krajinu podle výškové členitosti ➤ popíše jednoduše přírodní a lidmi vytvořené objekty v místní krajině ➤ zná název kraje, do kterého patří jeho bydliště ➤ pozná na vlastivědné mapě ČR a vyjmenuje sousední státy ČR ➤ rozliší některé státní symboly (znak, vlajka, hymna), ví, jak se chovat v situacích spojených s jejich používáním 	<ul style="list-style-type: none"> - rostlinná kryt, živočichové v místní krajině - osídlení, doprava, průmyslové stavby, využití půdy - vliv krajiny na život lidí - orientace ve volné krajině podle přírodních úkazů - světové strany - základní - určování světových stran podle přírodních úkazů - pozorování a popis místní krajiny <p>♦ Naše vlast</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojem domov, krajina - ČR – vlast – hlavní město, státní symboly, prezident) - sousední státy - cizina <p>2.úroveň</p> <ul style="list-style-type: none"> - zařízení bytu, výzdoby, můj samostatný pokoj - bydlení dříve a nyní - informace o činnostech školy – nástěnky, školní rozhlas, školní časopis - činnosti mimo vyučování - symboly obce - významná výročí, pověsti - památky v místě bydliště - významné osoby a jejich funkce v obci (starosta, ředitel školy, lékař atd.) - okolní krajina dříve a nyní, jak se krajina mění – obrazy, fotografie, četba textů z historie regionu - krajina v jiných částech naší země, v jiných zemích (na základě vlastní zkušenosti) 		<p>textů týkajících se tématu, komunikace s lidmi, popis</p> <ul style="list-style-type: none"> - tělesná výchova – turistika - výtvarná výchova – barvy, témat. práce – krása krajiny
--	--	---	--	--

5. Zadání úkolu:

Vytvořte pracovní skupiny podle místa bydliště. Úkolem každé skupiny bude shromáždit co nejvíce informací o svém bydlišti a tyto pak společně prezentovat na společném tablu. Je se potřeba mezi sebou domluvit, jaké informace jednotlivý člen skupiny získá.

Projekt bude mít tyto části:

1. Název, velikost obce, kde se nachází
2. Historie obce
3. Zajímavosti v obci
4. Plánek obce

Součástí projektu bude i závěrečná prezentace – pozvánka ostatním spolužákům na návštěvu své obce. Projekt bude vypracován na výkres A3 nebo větší.

Školní práce na projektu se bude skládat ze tří vyučovacích hodin:

1. Vyhledávání informací v přinesených knihách, časopisech, práce v počítačové učebně – vyhledávání informací na internetu
2. Sestavení prezentačního tablu, příprava na prezentaci
3. Prezentace před ostatními spolužáky, hodnocení a sebehodnocení

6. Hodnocení úkolu:

Hodnocení úkolu probíhalo ve třech krocích:

1. Po závěrečné prezentaci skupiny nejdříve slovně hodnotily svoji práci. Každý ze skupiny se snažil zhodnotit práci svoji i výsledek celé skupiny.
2. Po prezentaci a sebehodnocení jednotlivých skupin ostatní žáci slovně hodnotili výkon dané skupiny. Množství informací, způsob prezentace, estetické ztvárnění projektu.
3. Po prezentaci všech skupin i jejich hodnocení bylo přiděleno každé skupině padesát bodů. Žáci si mezi sebou těchto padesát bodů rozdělili tak, jak si myslí, že se na práci ve skupině podíleli.. Kdo pracoval nejvíce, měl by dostat nejvíce bodů. Žáci při přidělování bodů využili dvouúrovňové hodnocení – vzájemné i sebehodnocení.

Hodnocením žáci získali zpětnou vazbu o své práci ze strany ostatních spolužáků.

7. Ukázky výsledných prací dětí:

Naše obec Lhota u Lysic

Dříve se vesnice nazývala Lhotka.
 Nejstarší zpráva pochází z roku 1351.
 V 14. století patřila obec částečně k panství Lysického, částečně k panství Jemnickému, slatkovskému. V roce 1718 k panství Lysickému. Lhotka je malá vesnička. Žije zde kolem 133 obyvatel, stálo 100 dospělých osob a 33 dětí a mládeže. Je zde asi 50 domů. Máme na Lhotě obecní úřad. Naš starosta je mladý je mu 33 let.

Na našich v sávi se umí
 skvělá hrdina je zde i možnost
 seřadit na jiném místě. Lhotka má 100 obyvatel.
 vsmíh do budoucnosti. Lhotka je v obci nikdy nebyla.
 Dříve dle chodily. Kolem a teď do Lysic. Na nás je malá,
 ale rostoucí kaplička. Máme v naší křesťanské škole, krajina
 v níž opíjíme břízky i květy a mluví. Je u nás i kulturní
 mi dům, kde se konají kulturní besedy, představení, zábavy, klesá
 a jiné kulturní programy. Máme každý starou lipu, která obklopuje
 kde, má břízky. Lysickýho kopce, stráž se divímu do okolí. Lhotka má
 zde i Lysickýho sládky, je to slatkovskému - přírodní památka. V ní je slatkovskému
 nás má krásný výhled.

M. Dostalová, J. Hvozda, A. Hložek

Černá Hora

Černá Hora leží v Království českém na rozhraní Českomoravské a Oravské vrchoviny. V současnosti má asi 2000 obyvatel. Charakter obce je převážně zemědělský. Roku 1330 byl založen prvním a hlavním kostelem. V obci se nachází základní škola, mateřská škola, zdravotní středisko, knihovna, farní úřad, vězeňská služba, zdravotní středisko, knihovna a další služby. Dominantou obce je zámek, který byl původně ve 13. století vybudován jako hrad a v 16. století přebudován v renesanční zámek. V současnosti dle je na zámku domov důchodců. V parku u zámku je nově upravená dětská zahrada.

Libuše Lysická
 Jiřina Lysická
 Jar. Lysický

1 - zámek
 2 - škola
 3 - zdravotní středisko

4 - základní škola
 5 - zdravotní středisko
 6 - knihovna
 7 - farní úřad
 8 - park
 9 - zámek
 10 - dětská zahrada
 11 - zámek
 12 - domov důchodců

ČERNÁ HORA
 orientační plán

1 - zámek
 2 - škola
 3 - zdravotní středisko
 4 - základní škola
 5 - zdravotní středisko
 6 - knihovna
 7 - farní úřad
 8 - park
 9 - zámek
 10 - dětská zahrada
 11 - zámek
 12 - domov důchodců

ČERNÁ HORA
 orientační plán

1 - zámek
 2 - škola
 3 - zdravotní středisko
 4 - základní škola
 5 - zdravotní středisko
 6 - knihovna
 7 - farní úřad
 8 - park
 9 - zámek
 10 - dětská zahrada
 11 - zámek
 12 - domov důchodců

ČERNÁ HORA
 orientační plán

1 - zámek
 2 - škola
 3 - zdravotní středisko
 4 - základní škola
 5 - zdravotní středisko
 6 - knihovna
 7 - farní úřad
 8 - park
 9 - zámek
 10 - dětská zahrada
 11 - zámek
 12 - domov důchodců

ČERNÁ HORA
 orientační plán

1 - zámek
 2 - škola
 3 - zdravotní středisko
 4 - základní škola
 5 - zdravotní středisko
 6 - knihovna
 7 - farní úřad
 8 - park
 9 - zámek
 10 - dětská zahrada
 11 - zámek
 12 - domov důchodců

ČERNÁ HORA
 orientační plán

1 - zámek
 2 - škola
 3 - zdravotní středisko
 4 - základní škola
 5 - zdravotní středisko
 6 - knihovna
 7 - farní úřad
 8 - park
 9 - zámek
 10 - dětská zahrada
 11 - zámek
 12 - domov důchodců

ČERNÁ HORA
 orientační plán

1 - zámek
 2 - škola
 3 - zdravotní středisko
 4 - základní škola
 5 - zdravotní středisko
 6 - knihovna
 7 - farní úřad
 8 - park
 9 - zámek
 10 - dětská zahrada
 11 - zámek
 12 - domov důchodců

8. Zhodnocení úkolu ze strany učitele:

Zadaný úkol byl přiměřený věku i schopnostem žáků třetí třídy. Protože s projektovou prací se setkávali již od druhé třídy, kdy pracovali hlavně ve dvojicích, a ve skupinách jsou zvyklí pracovat, neměli s úkolem problém. Ve třídě jsou tři žáci, kteří ve své obci nemají spolužáka. Ti si mohli vybrat, zda se připojí ke skupince dětí, která zpracovávala Lysice – tedy obec, kam dojíždějí do školy, či sami zpracují obec, ve které bydlí. Všichni se rozhodli pro druhou variantu. Při prezentaci všechny děti se snažily svým povídáním ostatní děti zaujmout. Při hodnocení se vyjadřovaly smysluplně, připomínky byly konkrétní. Též se mi velmi líbilo, že při rozdělování přidělených bodů se snažili být vůči sobě spravedliví, kdo pracoval méně, uznal, že kamarád se na vypracování úkolu podílel víc.